

„Време иде, време бежи./ векове са крилати“

Есе

Времето е външна определеност за съществуващото и е необратимо. Взаимно си влияем, като чрез действията си даваме име на века. Векът е този, който лети над нас, има крила и наблюдава света като театрална постановка на своята история.

Времето идва и си отива, кратко или продължително, но необратимо. Времето се намира до нас и паралелно се движи с нас, и ние взаимно си влияем. Васил Левски е казал: „Времето е в нас и ние сме във времето; то нас обръща и ние него обръщаме“. Както сме рожби на това време, така и можем да имаме деца от него. Според Платон времето е подвижен образ на вечността, което означава, че във всеки един момент- минало, настояще и бъдеще има подобие на вечност.

Вековете обгръщат времето, хората, света. Вековете са дали своята прегръдка на случващото се и наблюдават всичко. По думите на Пейо Яворов от стихотворението му „Хайдушки песни“: „Бог богува- нека си богува/ цар царува- века ли царува?“ разбираме идеята за века, като нещо голямо, не само като време, но и като история. Средновековие, а не средни времена. Златен век, а не златни времена. Българско възраждане, а не възрожденски процеси. Вековете дават начало и край на период, който да бъде запомнен с нещо определено и да остане вечен. Ние, хората, влияем на времето и оставяме отпечатък, който не може да бъде забравен или заличен. С нашите действия ние градим това, което ще остане след нас, ние създаваме нашето бъдеще, т.е. трябва да се научим да използваме времето сега по такъв начин, че да бъдем удовлетворени и горди, когато вече не можем да го върнем. Когато в „Опълченците на Шипка“ Иван Вазов завършва одата със стиха: „от урва на урва и от век на век!“, идеята за българската памет се сдобива с безкрайността на времето. Тази идея свързва различните поколения в едно и ни напомня думите на Раковски от неговата поема „Торски пътник“ - „Време иде, време бежи“, но в бързината на отминаващото време „векове са крилати“, когато съществува духът на българското единство в борбата за свободата, за бъдещето.

Ако си представим времето в образа на човешкото тяло, то - времето са ходилата, които трябва да вървят сто години. Ние казваме в каква посока да крачат, а отпечатъкът ще остане векът, който през цялото време е летял над нас и е наблюдавал историята си, която ние сме сътворявали чрез движенията си. Хората трябва да се учим да влияем на времето по такъв начин, че когато погледнем напред в бъдещето да бъдем горди с това, което сме оставили в миналото. Ние даряваме крилатите векове, извисяващи се над нас, с име и история, които не могат да бъдат заличени. Както „Златният век“ си остава „златен“ векове напред, както Българското възраждане ни вдъхновява, така и днес ние влияем на времето, избирайки име за века над нас.

Дарина Янкова Неделчева 9. Френска езикова гимназия 10ж